

Strategia Rozwoju Miasta Gdyni 2030

PROJEKT DOKUMENTU

Moja Gdynia 2030

GDYNIA, STYCZEŃ 2017

WPROWADZENIE

Przesłanki opracowania nowej strategii

„Strategia rozwoju Miasta Gdyni 2030” to dokument będący przewodnikiem dla miasta, wskazującym kierunki działania gdyńskiego samorządu na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Zgodnie z zasadą ciągłości planowania strategicznego, podstawą odniesienia w procesie jego przygotowywania stały się doświadczenia z realizacji poprzednich strategii rozwoju Gdyni.

W uchwalonym w 2003 roku dokumencie strategicznym, określającym kierunki rozwoju miasta, za cel nadrzędny uznano *„osiągnięcie trwałego, akceptowanego społecznie i bezpiecznego ekologicznie rozwoju Gdyni, pozwalającego osiągnąć europejskie standardy, dzięki optymalnemu wykorzystaniu zasobów naturalnych, ludzkich i gospodarczych oraz walorów położenia miasta”*. W przededniu wejścia Polski do Unii Europejskiej zaakcentowano konieczność poprawy jakości życia w Gdyni do poziomu notowanego w ośrodkach miejskich krajów zachodnich, przy umiejętnym wykorzystywaniu zasobów przyrodniczych, kapitału społecznego oraz potencjału gdyńskiej gospodarki. Podkreślono przy tym znaczenie wzmocnienia – już w zjednoczonej Europie – prestiżu Gdyni, jako miasta otwartego na morze i świat, miasta nowoczesnego i zamożnego, którego społeczność umiała odnaleźć się w warunkach globalizującej się gospodarki rynkowej oraz przemian technologicznych. W związku z tym istotne stało się wyznaczenie ścieżki rozwoju opartego na umiejętnościach i wiedzy, odpowiadającego potrzebom, możliwościom i aspiracjom gdynian.

Podstawowym zadaniem poprzedniej strategii Gdyni było wyrównywanie dysproporcji rozwojowych, zwłaszcza w zakresie infrastruktury. Szansą, która została efektywnie wykorzystana przez gdyński samorząd, było przystąpienie Polski do Unii Europejskiej i możliwość realizacji wielu dużych inwestycji o zasadniczym znaczeniu dla dostępności i konkurencyjności miasta z wykorzystaniem unijnych środków pomocowych. Do ważnych dla rozwoju Gdyni inwestycji zrealizowanych zarówno środkami własnymi miasta, jak i z pomocą funduszy unijnych należą m.in.: połączenie Portu Gdynia z Obwodową Trójmiasta (Trasa Kwiatkowskiego - III etap wraz z rozbudową ul. Janka Wiśniewskiego), przystosowanie lotniska Gdynia-Kosakowo do celów cywilnych, budowa Drogi Gdyńskiej (Różowej), rozbudowa ul. Chwarznieńskiej, przebudowa układu drogowego Węzła Św. Maksymiliana czy program zagospodarowania wód opadowych. Wśród najważniejszych gdyńskich inwestycji ostatnich lat znalazła się także rozbudowa Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego, po której zakończeniu stał się największym parkiem tego typu w Polsce oraz rozwój komunikacji trolejbusowej poprzez zakup nowoczesnych pojazdów i budowę nowej zajezdni trolejbusowej wraz z wydłużeniem sieci trakcyjnej do Kaczych Buków i Dąbrowy, dzięki czemu obecnie należy ona do najnowocześniejszych w Europie (ta właśnie inwestycja uhonorowana została przez Komisję Europejską prestiżową nagrodą *Regiostars 2014* w kategorii *CityStar - inwestycje w publiczny transport miejski zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju*). Zrealizowano również

unikatowe w skali kraju inwestycje w dziedzinie kultury, takie jak np. rozbudowa Teatru Muzycznego im. Danuty Baduszkowej, utworzenie w historycznym, w tym celu zrekonstruowanym, budynku Dworca Morskiego unikalnego muzeum poświęconego historii polskiej emigracji, budowa Gdyńskiego Centrum Filmowego i Gdynia InfoBox – Obserwatorium Zmian oraz w dziedzinie sportu: budowa Stadionu Miejskiego, Narodowego Stadionu Rugby i Hali Sportowo-Widowiskowej Gdynia Arena, rozbudowa Mariny Gdynia – obecnie największej mariny nadmorskiej w Polsce.

Zakończono również działania planistyczne związane z zagospodarowaniem przestrzennym najważniejszych obszarów miasta, które w perspektywie najbliższych lat zmienią oblicze ścisłego centrum Gdyni. Na styku miasta i portu oraz wzdłuż nabrzeży, dotąd służących działalności produkcyjnej i transportowej, powstaje m.in. nowa, prestiżowa dzielnica nadmorska Śródmieście Morskie (Sea City), na obszarze której do obecnego momentu zbudowane zostały pierwsze budynki mieszkaniowe, biurowe oraz hotel, w bezpośrednim sąsiedztwie Basenu Prezydenta.

Ponadto na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpił rozwój nowych obszarów miasta. Na terenie Chwarzna-Wiczlina i Małego Kacka powstały nowe osiedla mieszkalne dla kilku tysięcy mieszkańców i wciąż budowane są kolejne, w rejonie ul. Łużyckiej dynamicznie rozwijają się funkcje biurowe o najwyższym standardzie, natomiast na terenach postoczniowych, w obszarze Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej funkcjonują przedsiębiorstwa produkcyjne związane z gospodarką morską oraz Bałtycki Port Nowych Technologii i Park Konstruktorów.

Do inwestycji, równie ważnych dla miasta, należy zaliczyć także te mniejsze, zrealizowane w dzielnicach, m.in. budowę brakujących odcinków kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków i sieci wodociągowej, utwardzanie dróg, budowę chodników, rozbudowę systemu dróg rowerowych, budowę i modernizację licznych obiektów sportowo-rekreacyjnych - przyszkolnych boisk sportowych, placów zabaw, siłowni zewnętrznych, ścieżek zdrowia, itp.

Kluczowym przedsięwzięciom infrastrukturalnym towarzyszyło ponad 50 programów wieloletnich, które posłużyły do realizacji wizji strategii, czyli poprawie jakości życia w Gdyni. Ich wdrażanie w takich obszarach, jak: rozwój publicznego transportu zbiorowego, gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, promocja zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości gdynian, inicjatywy edukacyjne, wspieranie gdyńskich dzieci, rodzin, seniorów i osób niepełnosprawnych, profilaktyka zdrowotna czy przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - wpłynęło na stabilny i zrównoważony rozwój Gdyni oraz poprawę dobrostanu jej mieszkańców. Konkretnie działania integrujące instytucje publiczne, organizacje pozarządowe oraz społeczność lokalną, miały charakter pionierski w skali regionu i kraju, kreując tym samym markę miasta liderującego w różnych sferach polityki rozwoju.

To w Gdyni funkcjonuje jeden z najbardziej nowoczesnych i skutecznych systemów pomocy społecznej w Polsce, uhonorowany w 2014 roku Nagrodą Specjalną *Dobry Klimat dla Rodziny*, przyznaną przez Prezydenta RP za ciekawe, innowacyjne oraz konsekwentne inicjatywy na rzecz rodzin. Także gdyńskie działania na rzecz seniorów są uznawane za wzorcowe i doczekały się uznania na arenie polskiej oraz międzynarodowej – w 2012 roku miasto zwyciężyło w senackim konkursie *Samorząd przyjazny edukacji osób starszych i integracji międzypokoleniowej*, w 2013 roku otrzymało *Nagrodę Obywatelską Prezydenta RP*, a w roku 2014 wyróżnione zostało w europejskim konkursie *Social Innovation in Ageing – The European Award*. Gdynia jako pierwsze polskie miasto otrzymała również m.in. certyfikat „Miasta Przyjaznego Starzeniu”, przyznany przez Światową Organizację Zdrowia.

Gdyński samorząd od wielu lat działa aktywnie także na rzecz pełnej integracji osób niepełnosprawnych i dostosowania przestrzeni miejskiej do potrzeb wszystkich mieszkańców. Ta konsekwentna polityka na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnością została doceniona w 2016 roku w *Konkursie Architektoniczno-Urbanistycznym Fundacji Integracja i Towarzystwa Urbanistów Polskich* pod patronatem Prezydenta RP, w którym Gdynia otrzymała nagrodę *Lider Dostępności* w kategorii Samorząd oraz nagrodę *Grand Prix* konkursu za zasługi w zakresie likwidacji barier utrudniających życie osobom z niepełnosprawnością. W mieście obowiązuje konieczność uzgadniania inwestycji pod kątem szeroko pojętej dostępności, egzekwowana na równi z klasycznymi wymogami drogowców, planistów czy gestorów sieci.

Gdynia jest również liderem w zakresie wdrażania praktyk dotyczących włączania obywateli w podejmowanie decyzji i realizację zadań publicznych - począwszy od szerokich kompetencji rad dzielnic, poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, budżet obywatelski, panele obywatelskie, kończąc na partycypacyjnym projektowaniu usług i przestrzeni publicznych. Natomiast Urząd Miasta Gdyni, jako pierwszy w Polsce, wprowadził rozwiązania umożliwiające wygodniejsze i bardziej przyjazne kontakty z klientami jak np. pomoc Wirtualnego Urzędnika – innowacyjnej technologii działającej w oparciu o mechanizmy sztucznej inteligencji czy Sala Obsługi Mieszkańców, czynna do późna i przyjmująca także w soboty.

Do osiągnięć miasta należy również zaliczyć wysoką jakość gdyńskiej oświaty zarówno na poziomie podstawowym, jak i ponadpodstawowym. Coroczna rekrutacja potwierdza, że oferta edukacyjna jest atrakcyjna zarówno dla gdynian, jak i osób z innych części województwa i kraju, które chętnie wybierają Gdynię na miejsce nauki. Młodzi gdynianie od lat plasują się w ścisłej czołówce wśród uczniów polskich miast pod względem zdawalności egzaminów, zwłaszcza wyniki egzaminów maturalnych z matematyki, języka polskiego czy języka obcego są znacznie lepsze niż przeciętnie w kraju i województwie pomorskim. Sukcesem jest nie tylko obecność gdyńskich placówek w krajowych rankingach najlepszych szkół, ale przede wszystkim indywidualne podejście do uczniów i wspieranie ich talentów. Duże znaczenie mają różnego rodzaju formy wsparcia udzielane uczniom, w tym m.in. finansowanie wymian międzynarodowych, organizacja szkoleń i konkursów międzyszkolnych,

a także organizacja dodatkowych zajęć lekcyjnych i innowacyjnych projektów takich jak program Szkół Otwartych.

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Gdynia znacząco umocniła swoją pozycję w sferze wydarzeń artystycznych i obecnie zajmuje bardzo ważne miejsce na kulturalnej mapie Polski, zwłaszcza jako miasto festiwali o ogólnokrajowym i międzynarodowym zasięgu. Rzesze gości do Gdyni przyciąga nie tylko jeden z najlepszych festiwali muzycznych w Europie - Open'er Festival oraz najważniejszy polski festiwal filmów – Festiwal Filmowy w Gdyni, ale także takie wydarzenia jak Ladies' Jazz Festival, Globaltica World Cultures Festival, Nagroda Literacka Gdynia, Festiwal Polskich Sztuk Współczesnych R@Port czy Gdynia Design Days. W wyniku konsekwentnie prowadzonych działań, zwłaszcza w zakresie rozwoju branż związanych z filmem i designem, są one obecnie ważnym wyróżnikiem miasta. Do budowy kulturalnej marki Gdyni mocno przyczyniła się także działalność instytucji kultury, takich jak m.in.: znany w całej Polsce z realizacji najśłynniejszych światowych musicali Teatr Muzyczny, docenione na arenie międzynarodowej (nominacja do nagrody *EMMYA 2017 – Europejskie Muzeum Roku*) Muzeum Emigracji, cieszące się wielką popularnością wśród odwiedzających w każdym wieku Centrum Nauki EXPERYMENT – jedna z pierwszych placówek tego typu w Polsce, Teatr Miejski czy Muzeum Miasta Gdyni prezentujące nie tylko historię miasta, ale również tematy pokrewne jak architektura czy design w nowatorskiej formie. Na doskonałą markę zapracowała licznymi sukcesami studentów i absolwentów Gdyńska Szkoła Filmowa. Gdynia, słynna z silnego patriotyzmu lokalnego, dba również o swoje dziedzictwo. W minionych latach gruntownej konserwacji poddano wiele cennych zabytków. Wieleletnie starania poskutkowały wpisem modernistycznego Śródmieścia na prestiżową listę Pomników Historii prowadzoną przez Prezydenta RP.

Również dzięki organizacji najwyższej rangi imprez sportowych i rekreacyjnych, takich jak np.: Red Bull Air Race, IRONMAN 70.3 Gdynia, Volvo Gdynia Sailing Days, UEFA EURO U21, PKO Grand Prix Gdyni czy też Operacja Żagle, Gdynia jest rozpoznawalna nie tylko w Europie, ale i na świecie. Niezwykle istotną kwestią w kreowaniu sportowej marki miasta jest budowa od podstaw modelu piramidy szkoleniowej dla dyscyplin priorytetowych, mających szczególne znaczenie dla rozwoju sportu. Dzięki takim działaniom, obecnie na poziomie ekstraklasy swoje mecze rozgrywa sześć gdyńskich drużyn i jest to jeden z najlepszych wyników w kraju. Gdynia proponuje także mieszkańcom darmowe zajęcia sportowe, sprzyjające tak poprawie kondycji, jak i integracji gdynian.

Wyzwania rozwojowe. Megatrendy

Dynamiczne zmiany demograficzne, gospodarcze i społeczne zachodzące na obszarze Gdyni w ciągu ostatnich kilkunastu lat stanowią punkt wyjścia do rozważań nad sferami funkcjonowania miasta i jego wspólnoty, które wymagają wsparcia bądź interwencji ze strony władz samorządowych. Równie istotne jest zidentyfikowanie czynników zewnętrznych wywierających wpływ na kierunek i dynamikę zmian w tychże sferach. Dotyczy

to zwłaszcza megatrendów w skali globalnej, europejskiej czy bałtyckiej, rodzących nowe wyzwania, które muszą znaleźć odzwierciedlenie w strategii miasta.

Procesy demograficzne zmieniają piramidę wiekową społeczeństw Europy, w tym miast i regionów, a proces starzenia się zwiększa obciążenia fiskalno-budżetowe, skalę i strukturę popytu na usługi dla poszczególnych grup wiekowych i zaostrza konkurencję o miejsca pracy i zasoby siły roboczej. Jednocześnie coraz większe znaczenie ma sektor tzw. „srebrnej gospodarki”, nakierowany na usługi, produkty i technologie dla rosnącej grupy seniorów i czerpiący z ich rosnącej aktywności intelektualnej, fizycznej i zawodowej oraz zaspokajający ich specyficzne potrzeby. Sytuacja demograficzna w Gdyni i jej przemiany są typowe dla dużych miast Polski. Do kluczowych trendów w tej sferze należą takie procesy jak: starzenie się społeczeństwa (m.in. w związku ze zbyt małą liczbą urodzeń i wydłużaniem się średniej oczekiwanej długości życia), migracje zarówno w skali regionalnej związane m.in. z postępującą suburbanizacją, jak i międzynarodowej, w związku z procesami integracyjnymi (migracje zagraniczne, szczególnie o charakterze trwałym), a także przemiany cywilizacyjne (np. zmiany w wieku matek rodzących potomstwo, przeciętna dzietność).

Podobnie jak w miastach Europy Bałtyckiej gospodarka Gdyni staje się postindustrialną, przy jednoczesnej głębokiej transformacji tradycyjnego sektora przemysłowego, w tym zwłaszcza stoczniowego. Analiza gospodarki gdyńskiej w perspektywie ogólnopolskiej wskazuje na jej wyraźny morski i portowy charakter z rozwiniętym sektorem TSL (transport-spedycja-logistyka) i stopniowo rosnącym sektorem ICT (teleinformatyka). Rośnie również znaczenie sektorów BPO/SSC (outsourcing procesów biznesowych/centra usług wspólnych) oraz sektor związany z hotelarstwem i gastronomią. Czynnikiem rozwoju o rosnącym znaczeniu stają się zasoby kapitału ludzkiego, w tym zwłaszcza zdolność do przyciągania, utrzymania i rozwoju talentów.

Procesy digitalizacji, automatyzacji i robotyzacji stają się powszechnym zjawiskiem w przestrzeni miejskiej nowoczesnych miast na świecie. Sieci czujników, internet rzeczy (*Internet of Things*), automatyczne pojazdy czy mobilność jako usługa na żądanie (*Mobility as a Service, MaaS*) umożliwiają indywidualizację usług konsumenckich oraz optymalne wykorzystanie urządzeń i infrastruktury miejskiej, przyczyniając się na przykład do zmniejszenia natężenia ruchu drogowego czy rozwoju nowych usług dla osób starszych (np. telemedycyna).

Jednym ze współczesnych trendów światowych jest również łatwość transferu dóbr, usług, osób i idei, potęgująca migracje ekonomiczne do prężnych miast i regionów. Jednakże przepływy siły roboczej - poza pozytywnymi efektami dla gospodarek - mogą powodować napięcia społeczne, a także deficyt wysokokwalifikowanych specjalistów niezbędnych dla branż zaawansowanych technologicznie.

Procesy globalizacyjne sprawiają, iż modele biznesowe międzynarodowych korporacji oparte są, w coraz większym stopniu, o *outsourcing* i *offshoring* usług w łańcuchach produkcji i dystrybucji. Wraz z przestrzennymi zmianami w rozkładzie potencjału gospodarczego wpływa to na doraźność przewag konkurencyjnych miast i regionów, a chwiejność podstaw ich rozwoju przekłada się na niepewność zatrudnienia i zmienność stanowisk

pracy. Ciągła edukacja, zdolność do szybkiego przetworzenia oraz wykorzystania wiedzy i informacji, a tym samym szybkiego uczenia się, współpraca w zakresie kształtowania oferty dla inwestorów zagranicznych, monitoring rynku pracy, wspieranie innowacyjności lokalnych przedsiębiorców i społeczeństwa to odpowiedź na trudne do przewidzenia zmiany w wymiarze globalnym.

W ślad za wzrastającymi aspiracjami życiowymi i zawodowymi pojawiają się nowe usługi i metody kształcenia, w coraz większej mierze podkreślające wagę kompetencji społecznych w życiu zawodowym. Do głosu dochodzą nowe postawy społeczne, preferujące dostęp do dóbr zamiast posiadania na własność, zrównoważony styl życia i troskę o środowisko. Podmiotowość, kultura współdziałania, więzi społeczne definiowane przez wspólne potrzeby, popularność mediów i forów społecznościowych wyzwalają potencjał dla nowej gospodarki – stawiającej na produkty i usługi certyfikowane czy też wytwarzane lokalnie. Silna tożsamość i specyficzny kod kulturowy gdynian to atut w erze homogenizacji kultury i postaw społecznych.

POTENCJAŁ ROZWOJOWY GDYNI - SYNTEZA

Na obraz sytuacji rozwojowej Gdyni w roku 2016 składają się wnioski z pogłębionej diagnozy społeczno-gospodarczej miasta złożonej z pięciu diagnoz cząstkowych, przygotowanych przez ekspertów na podstawie dostępnych materiałów źródłowych oraz aktualnych danych statystycznych. Opracowania diagnostyczne poświęcone były następującym sferom tematycznym: sytuacji demograficznej w rozkładzie przestrzennym, warunkom i jakości życia, strukturom przestrzennym miasta, gospodarce (ze szczególnym uwzględnieniem branż morskich oraz sektora transportu, spedycji i logistyki) i rynkowi pracy oraz dostępności transportowej zewnętrznej i wewnętrznej. Na ich podstawie sporządzono syntetyczne podsumowanie potencjału rozwojowego Gdyni, uwzględniające najważniejsze zasoby miasta oraz czekające je wyzwania w perspektywie roku 2030. Stanowi ono, obok opinii zebranych na spotkaniach z mieszkańcami i przedsiębiorcami podczas etapu partycypacyjnego w procesie powstawania dokumentu, podstawę do opracowania wizji i misji strategii oraz priorytetów rozwoju i celów strategicznych.

POŁOŻENIE I DOSTĘPNOŚĆ, WIZERUNEK GDYNI

WYZWANIA

- Konieczność zapewnienia harmonii w rozwoju miasta i portu, zdeterminowana uwarunkowaniami przestrzennymi, skutkującymi potrzebą intensyfikacji wykorzystania terenów portowo-stoczniowych
- Układ drogowy poddawany presji ciężkiego ruchu, generowanego przez terminale w porcie morskim, niepełne dostosowanie sieci transportowej miasta do obsługi prognozowanych

ładunków drobnicowych (głównie kontenery) w perspektywie 2030 r. (1,5 mln TEU)

- Nieadekwatne do dynamiki rozwoju nowych dzielnic Gdyni tempo rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, skutkujące ograniczoną dostępnością miasta zwłaszcza od strony zachodniej i północno-zachodniej

POTENCJAŁY

- Miasto o unikatowych warunkach naturalnych i środowiskowych położone bezpośrednio nad morzem, w tym waterfrontem w dzielnicach centralnych (wysoka atrakcyjność osiedleńcza i turystyczna)
- Centralne położenie w regionie Morza Bałtyckiego, węzeł europejskiej sieci transportowej TEN-T (Korytarz Bałtyk-Adriatyk, autostrada morska Gdynia-Karlskrona), poprawiająca się dostępność transportowa (transport drogowy, kolejowy, morski, lotniczy)
- Nowoczesny kompleks portowo-morski z uniwersalnym portem morskim o silnej marce i wysokiej dynamice wzrostu przeładunków
- Konsekwentnie od lat, najlepiej w Polsce oceniane miejsce zamieszkania w badaniach mieszkańców („Diagnoza Społeczna”)
- Wizerunek miasta dynamicznego i nowoczesnego, wyróżniającego się bardzo atrakcyjną lokalizacją i wysoką jakością życia
- Silne relacje z sąsiednimi gminami i powiatami (transport publiczny, wspólny rynek pracy i usług, więzi kooperacyjne przedsiębiorstw, współpraca metropolitalna itp.)
- Silnie zaznaczona w mieście obecność Marynarki Wojennej (przemysł obronny, Port Wojenny Gdynia, Akademia Marynarki Wojennej, Muzeum Marynarki Wojennej)
- Atrakcyjność turystyczna

STRUKTURY PRZESTRZENNE, KRAJOBRAZ GDYNI

WYZWANIA

- Segregacja funkcji – monofunkcyjność i niedobór usług publicznych w niektórych gdyńskich dzielnicach
- Niedobór ogólnodostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – dla dzieci, seniorów i osób niepełnosprawnych - w pewnych obszarach miasta

POTENCJAŁY

- Kontrastowy i urozmaicony krajobraz naturalny, w tym 15 km linii brzegowej (nie licząc strefy portowej) oraz plaże w centrum miasta i dzielnicach
- Unikatowy, liniowy układ zabudowy miasta

- Szczególny w skali kraju i Europy styk centrum miasta z morzem (waterfront)
- Lasy stanowiące 46% powierzchni (lider wśród 30 największych polskich miast)
- Miejsce w ścisłej czołówce miast o najczystszy powietrzu w Polsce, lokalny bioklimat
- Nowoczesne założenia urbanistyczne towarzyszące rozwojowi Gdyni - „miasto ogród”, „miasto modernistyczne” i „miasto funkcjonalne”
- Rezerwa uzbrojonych terenów inwestycyjnych, zlokalizowanych także w ścisłym centrum miasta

GOSPODARKA I RYNEK PRACY GDYNI

WYZWANIA

- Niesatysfakcjonujący poziom internacjonalizacji oraz dywersyfikacji eksportu w ujęciu produktowym i kierunkowym, niski udział produktów wysokich technologii w eksporcie
- Rosnący, lecz niewystarczający w stosunku do oczekiwań zasób powierzchni biurowej zwłaszcza klasy A, ograniczona baza centrów logistyczno-dystrybucyjnych
- Wysoki poziom wrażliwości gospodarki morskiej na kryzysy globalne
- Niesatysfakcjonujący międzynarodowy potencjał naukowy uczelni trójmiejskich

POTENCJAŁY

- Wysoki na tle województwa i kraju poziom PKB per capita
- Zdywersyfikowana gospodarka miasta z silną branżą morską i TSL
- Koncentracja usług wiedzochłonnych (sektor ICT, usługi rynkowe BPO/SSC)
- Relatywnie silna baza przemysłowa
- Pomorski Park Naukowo-Technologiczny, Gdyński Inkubator Przedsiębiorczości i Bałtycki Port Nowych Technologii jako inkubatory lokalnej przedsiębiorczości i innowacyjności
- Chłonny rynek pracy, pozytywny bilans wymiany z innymi gminami (prawie 2 razy więcej dojeżdżających niż wyjeżdżających)
- Znacząco niższa stopa bezrobocia na tle województwa i kraju, zredukowana o połowę w ciągu 10 lat

MOBILNOŚĆ I TRANSPORT PUBLICZNY

WYZWANIA

- Wzrastający wskaźnik motoryzacji indywidualnej (z 440 do 521 pojazdów na 1000 mieszkańców w latach 2009-2014), skutkujący kongestią transportową w mieście

- Słaba dostępność Pomorskiej Kolei Metropolitalnej
- Niewystarczająca wobec dynamiki wzrostu potrzeb obsługa komunikacyjna północnych i zachodnich dzielnic
- Brak pełnej integracji transportu zbiorowego w obszarze metropolitalnym
- Wymagający dalszej rozbudowy system tras rowerowych

POTENCJAŁY

- Ważny ogólnopolski węzeł w kolejowym ruchu pasażerskim coraz lepiej połączony (krótszy czas i wyższa jakość przejazdów) z najważniejszymi ośrodkami miejskimi, dynamiczny rozwój infrastruktury kolejowej umożliwiające wzrost przewozów pasażerskich i towarowych
- Dobrze rozwinięty system kolejowych przewozów pasażerskich w ruchu aglomeracyjnym
- Bardzo dobrze rozwinięta i wysoko oceniana przez mieszkańców komunikacja publiczna, w tym innowacyjny i proekologiczny transport trolejbusowy

MIESZKAŃCY GDYNI

WYZWANIA

- Niekorzystna sytuacja demograficzna – ujemny przyrost naturalny, starzejące się społeczeństwo
- Wielkość emigracji „czasowej” (osoby poza granicami Polski, ale bez zmiany meldunku)
- Procesy suburbanizacyjne przyczyniające się do zmniejszenia liczby mieszkańców

POTENCJAŁY

- Wysoki kapitał społeczny i aktywność obywatelska
- Bardzo silna tożsamość lokalna mieszkańców (tradycje, duma z miejsca zamieszkania)
- Wysoki na tle innych porównywalnych miast w Polsce poziom przedsiębiorczości gdynian

WARUNKI ŻYCIA

WYZWANIA

- Niedopasowana do rosnącego zapotrzebowania oferta opieki żłobkowej
- Niesatysfakcjonujący poziom doradztwa zawodowego, nie zapewniający uczniom pełnej możliwości dokonania świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej
- Koncentracja problemów społecznych i infrastrukturalnych w obrębie niektórych dzielnic
- Niedostosowane tempo rozwoju infrastruktury społecznej w dzielnicach o dużej dynamice przyrostu mieszkańców
- Niewystarczający zasób mieszkań dla osób ubogich i średniozamożnych oraz znajdujących się

w trudnej sytuacji zdrowotnej

POTENCJAŁY

- Wysoka efektywność wsparcia zapewnianego przez samorząd osobom w trudnej sytuacji życiowej lub zdrowotnej
- Wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, bardzo dobra dostępność przestrzenna placówek
- Wysoka jakość szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego, przyciągająca uczniów z sąsiednich gmin i powiatów
- Dobre dopasowanie edukacji zawodowej do oczekiwań pracodawców, atrakcyjność dla młodzieży spoza Gdyni
- Wysoko oceniana przez mieszkańców oferta miasta w zakresie kultury, rozrywki, sportu, rekreacji i różnych form spędzania wolnego czasu
- Czyste środowisko naturalne, morze i Trójmiejski Park Krajobrazowy w bezpośrednim sąsiedztwie
- Niewielka, stale malejąca liczba gdynian dotkniętych wykluczeniem społecznym i ubóstwem
- Wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców
- Niski wskaźnik zgonów, niski wskaźnik umieralności niemowląt

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE TWORZENIA STRATEGII

Największą wartością Gdyni są jej mieszkańcy. To cała gdyńska społeczność jest podmiotem nowej strategii rozwoju miasta, dlatego też miała aktywny udział w procesie jej powstawania. Formułowanie dokumentu zostało poprzedzone etapem konsultacji środowiskowych na temat istotnych problemów rozwoju miasta, wizji Gdyni w roku 2030 oraz celów i kierunków działań gdyńskiej wspólnoty służących jej zrealizowaniu.

Pomiędzy majem i sierpniem 2016 roku przeprowadzono badania opinii mieszkańców co do rozmaitych aspektów atrakcyjności Gdyni, pożądaných warunków życia w mieście w roku 2030, elementów funkcjonowania miasta, które wymagają poprawy oraz kluczowych inwestycji warunkujących rozwój Gdyni. Dostępny na stronie internetowej, stworzonej specjalnie na potrzeby prac nad strategią, formularz ankietowy pod nazwą „Moja Gdynia 2030” wypełniło 730 osób, z czego ponad 65% urodziło się i mieszka w Gdyni.

Równolegle odbyły się spotkania warsztatowe z mieszkańcami w 6 dzielnicach Gdyni (Oksywie, Chylonia, Śródmieście, Karwiny, Redłowo, Chwarzno-Wiczlino), podczas których dyskutowano o diagnozie aktualnej sytuacji miasta i wizji jego dalszego rozwoju. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele Rady Miasta oraz Rad Dzielnic.

W czerwcu 2016 roku zorganizowano również 4 spotkania ze środowiskiem biznesu, na które zaproszono przedstawicieli kluczowych branż dla rozwoju gospodarczego Gdyni: portowej i transportu – spedycji – logistyki (TSL), stoczniowej, outsourcingu procesów biznesowych (BPO) i technologii informacyjno – komunikacyjnych (ICT) oraz turystycznej. Celem spotkań, prowadzonych w formie moderowanej dyskusji, było pozyskanie opinii o trendach rozwojowych dla poszczególnych branż oraz szans i barier dla ich dalszego funkcjonowania w Gdyni w kontekście roku 2030.

W pracach nad strategią wykorzystano także wyniki trzech paneli obywatelskich, które przeprowadzono w Gdyni w ostatnich latach łącznie na grupie 1200 mieszkańców. Pierwsze z tych badań (*Gdyński Dialog z Seniorami – panel obywatelski z udziałem osób starszych*) było pierwszym tego typu działaniem zrealizowanym w Polsce, dwa kolejne dotyczyły procesów rewitalizacji.

WYRÓŻNIKI STRATEGII GDYNI

Umiejętne wyzwianie potencjału rozwojowego Gdyni poprzez wzmocnienie atutów i zmierzenie się z wyzwaniami stojącymi przed miastem – przy jednoczesnym znalezieniu „bezpiecznej przeprawy dla Gdyni” (tj. poprzez wykorzystanie szans i okiełznanie zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych) - wymaga zaprojektowania strategii, która będzie:

- Nieszablonowa – skrojona na miarę, dostosowana do specyfiki Gdyni, którą obrazuje jej geograficzne położenie, walory środowiska przyrodniczego oraz charakterystyka rozwoju społeczno-gospodarczego;
- Aktywna - adaptująca się do nowych wyzwań i dająca miastu odporność na wstrząsy, których rodzaju, siły i momentu wystąpienia nie można przewidzieć;
- Otwarta – dająca możliwość wykorzystania pojawiających się nowych szans i unikatowych przewag konkurencyjnych;
- Wspólnotowa - umożliwiająca mieszkańcom i podmiotom społeczno-gospodarczym identyfikowanie się z miastem i realizowanie konkretnych potrzeb i aspiracji;
- Zharmonizowana – skorelowana z inicjatywami kluczowych podmiotów funkcjonujących na obszarze miasta oraz umożliwiająca jej obudowanie konkretnymi programami i projektami - zarówno takimi, które zostały uruchomione przed uchwaleniem strategii, jak i tymi, które będą wdrażać jej ustalenia.

Istotą nowej strategii Gdyni jest jej wspólnotowy wymiar, według którego administracja publiczna, podmioty gospodarcze działające na obszarze miasta, organizacje pozarządowe, sektor naukowo-badawczy oraz mieszkańcy aktywnie i na równych prawach uczestniczą w procesie jej formułowania, wdrażania oraz oceny efektów realizowanych działań.

Strategia kreśli wizję miasta w roku 2030, prezentującą zamierzony efekt skoordynowanych działań całej gdyńskiej społeczności. Wizja stanowi punkt odniesienia dla sformułowania priorytetów i celów, które ją wypełniają oraz rozpisania działań, służących urzeczywistnieniu celów.

Podmiotem strategii, twórcą jej zapisów, jak i motywatorem wszystkich działań jest gdyńska społeczność - składająca się zarówno z mieszkańców miasta, jak i gości odwiedzających Gdynię.

Strategia ukazuje wspólnotową projekcję rozwoju miasta w kilkunastoletniej perspektywie czasowej. Prezentuje życiowe i zawodowe aspiracje gdyńskiej społeczności, których zaspokojenie wymaga wsparcia ze strony samorządu lokalnego. Zawiera także propozycje, jak utrzymać pozycję Gdyni – miejsca atrakcyjnego do życia i realizacji potrzeb dla nowych mieszkańców.

WIZJA GDYNI W ROKU 2030

GDYNIA 2030

NOWOCZESNE MIASTO O BARDZO WYSOKIEJ JAKOŚCI ŻYCIA W SKALI KRAJU I EUROPY, W PEŁNI WYKORZYSTUJĄCE POTENCJAŁ SWEGO POŁOŻENIA

MIASTO OSÓB ZINTEGROWANYCH ZE SWOIM MIEJSCEM ZAMIESZKANIA I WŁĄCZAJĄCYCH SIĘ W DZIAŁANIA NA RZECZ GDYŃSKIEJ WSPÓLNOTY, DUMNYCH Z HISTORII GDYNI I DBAJĄCYCH O DZIEDZICTWO POPRZEDNICH POKOLEŃ

MIASTO AKTYWNYCH I KREATYWNYCH MIESZKAŃCÓW, OTWARTE NA ICH ASPIRACJE, POMYSŁY I INICJATYWY

MIASTO OFERUJĄCE GDYNIANOM NAJLEPSZE WYKSZTAŁCENIE NA KAŻDYM ETAPIE EDUKACJI I WIELE MOŻLIWOŚCI ROZWOJU INTELEKTUALNEGO W ZGODZIE Z INDYWIDUALNYMI ASPIRACJAMI

MIASTO CZERPIĄCE Z BLISKOŚCI MORZA, OFERUJĄCE GDYNIANOM ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY I INWESTYCJI W INNOWACYJNYCH BRANŻACH ZWIĄZANYCH Z JEGO ZASOBAMI

MIASTO SPOTKAŃ, O BARDZO ATRAKCYJNEJ OFERCIE KULTURALNEJ I MOŻLIWOŚCI WYPOCZYNKU DLA GDYNIAN I OSÓB PRZYJEZDNYCH, DYSONUJĄCE WYJĄTKOWYM ZASOBEM TERENÓW ZIELONYCH ORAZ OBIEKTÓW SPORTOWYCH I REKREACYJNYCH

MIASTO BEZPIECZNE I PRZYJAZNE WSZYSTKIM GRUPOM WIEKOWYM

MIASTO WYGODNE DO ŻYCIA I PRZEMIESZCZANIA SIĘ, DOSKONALE SKOMUNIKOWANE POMIĘDZY DZIELNICAMI, JAK I Z OTOCZENIEM, ZAPEWNIAJĄCE SZYBKĄ, PROEKOLOGICZNY DOSTĘP DO MIEJSC PRACY, USŁUG, REKREACJI I WYPOCZYNKU

MIASTO CZYSTE I ZIELONE, OSIĄGAJĄCE NAJWYŻSZE PARAMETRY JAKOŚCI WODY I POWIETRZA

MIASTO UPORZĄDKOWANE I SPÓJNE URBANISTYCZNIE, Z ZADBANĄ PRZESTRZENIĄ PUBLICZNĄ DLA MIESZKAŃCÓW I GOŚCI

MIASTO ZRÓWNOWAŻONE, UMIEJĘTNIE ROZWIJAJĄCE CENTRUM, JEGO OBRZEŻA, JAK I DALEJ POŁOŻONE DZIELNICE

DYNAMICZNY OŚRODEK WSPÓŁTWORZĄCY OBSZAR METROPOLITALNY, LICZĄCE SIĘ CENTRUM ŻYCIA GOSPODARCZEGO I KULTURALNEGO W REGIONIE MORZA BAŁTYCKIEGO

MISJA SAMORZĄDU GDYNI

WSPÓLDZIAŁANIE CAŁEJ GDYŃSKIEJ SPOŁECZNOŚCI NA RZECZ STAŁEGO
PODNOSZENIA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE W ODPOWIEDZI NA OBECNE
I PRZYSZŁE WYZWANIA ROZWOJOWE

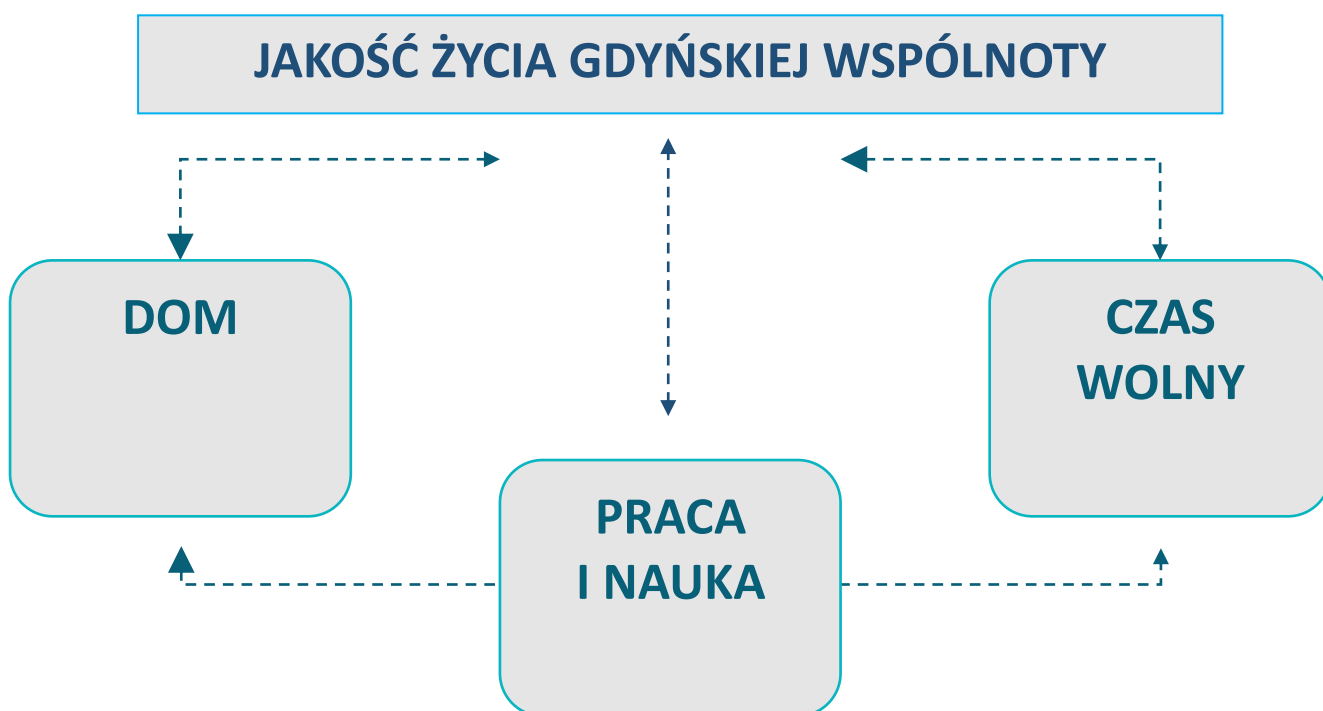
PRIORYTETY I CELE

PRIORYTET 1 (HORYZONTALNY) : JAKOŚĆ ŻYCIA GDYŃSKIEJ WSPÓLNOTY

PRIORYTET 2: DOM

PRIORYTET 3: PRACA I NAUKA

PRIORYTET 4: CZAS WOLNY

PRIORYTET 1: JAKOŚĆ ŻYCIA GDYŃSKIEJ WSPÓLNOTY

poziom odniesienia: wspólnota

Gdynia od lat zajmuje czołowe pozycje w ogólnopolskich rankingach dotyczących poziomu jakości życia i zadowolenia mieszkańców z miejsca zamieszkania. Głównym celem gdyńskiego samorządu do roku 2030 będzie dalsze polepszanie komfortu życia i kształtowanie miasta w sposób przyjazny całej gdyńskiej wspólnoty, a także zachęcanie nowych mieszkańców do osiedlania się w Gdyni.

Pierwszy priorytet strategii miasta ma charakter horyzontalny i zawiera działania przenikające trzy filary tematyczne. Zmierzają one do kształtowania i podnoszenia poziomu jakości życia w mieście we współpracy z wszystkimi pokoleniami gdynian, z wykorzystaniem innowacyjnych i interdyscyplinarnych rozwiązań, opartych o zasady zrównoważonego rozwoju.

Cel „Silne więzi społeczne i międzypokoleniowe w gdyńskiej wspólnoty” nastawiony jest na aktywizowanie lokalnej społeczności tak, aby brała udział w podejmowaniu decyzji w kwestiach bezpośrednio jej dotyczących. Strategia kładzie nacisk na wykorzystanie kompetencji wszystkich pokoleń mieszkańców poprzez budowanie zaufania, tworzenie atmosfery do dialogu i wypracowanie efektywnych standardów komunikacji w działaniach na rzecz dobra wspólnego. W ramach tego celu zawarte są działania wzmacniające sferę gdyńskiej ekonomii społecznej, wolontariatu, usług wzajemnych, akcji społecznych, stowarzyszeń celowych i partnerstw lokalnych.

Cel „Kreatywna społeczność Gdyni” ujmuje działania wspierające lokalnych twórców, studentów i uczniów w realizacji indywidualnej pomysłowości, umiejętności i talentu w sferze dóbr i usług bazujących na własności intelektualnej. Strategia kieruje do mieszkańców Gdyni zachęty umożliwiające realizowanie własnych projektów artystycznych i edukacyjnych, w tym w sferze filmu i designu jako flagowych wyróżników miasta, a także komercjalizowanie ich efektów. Dokument określa także kierunki działań na rzecz wzrostu znaczenia innowacji społecznych w życiu miasta.

Osiągnięcie celu „Przyjazna przestrzeń publiczna w gdyńskich dzielnicach” wymaga działań nakierowanych na kształtowanie zwartej przestrzeni miejskiej, o zróżnicowanych funkcjach, które zmierzałyby do dopełnienia zabudowy mieszkaniowej dzielnic miejscami pracy, usługami, zielenią i urządzeniami służącymi codziennej rekreacji. Atrakcyjna, dobrze zaplanowana i zaprojektowana przestrzeń miejska zachęca do spotkań i integracji mieszkańców. Pośrednio wpływa na aktywizację sektorów przemysłów kreatywnych, a także czasu wolnego, handlu, edukacji i zdrowia; pomaga też rozwijać lokalną przedsiębiorczość.

Cel „Zaktywizowana poprzez działania rewitalizacyjne społeczność Gdyni” ukierunkowuje pomoc dla osób zamieszkujących obszary o niezadawalających warunkach życia czy też zagrożonych marginalizacją, w uzyskaniu lepszego dostępu do usług i zasobów oferowanych przez miasto. Jej elementem mają być kompleksowe inicjatywy rewitalizacyjne zwiększające atrakcyjność tych obszarów dla mieszkańców i przedsiębiorców.

CEL 1.1: SILNE WIĘZI SPOŁECZNE I MIĘDZYPOKOLENIOWE W GDYŃSKIEJ WSPÓLNOCIE

Kierunki działań:

- Tworzenie możliwości do współdziałania całej gdyńskiej społeczności, w tym dzieci i młodzieży, w podejmowaniu decyzji dotyczących lokalnych polityk, przedsięwzięć i inwestycji
- Wspieranie inicjatyw samopomocowych, wolontariatu mieszkańców Gdyni i tworzenia przedsiębiorstw społecznych
- Inicjowanie partnerstw międzysektorowych (przedsiębiorstwa, podmioty publiczne, Rady Dzielnic, organizacje pozarządowe, świat nauki) na rzecz podniesienia jakości życia w Gdyni
- Wzmacnianie gdyńskich rodzin poprzez m.in. promocję właściwych wzorców rodzinnych, wyrównywanie szans dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych marginalizacją oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu
- Rozwijanie przedsięwzięć międzypokoleniowych aktywizujących wszystkie generacje gdynian - od dzieci po seniorów
- Ułatwianie asymilowania się nowych mieszkańców miasta oraz rozwijanie w nich poczucia gdyńskiej tożsamości

CEL 1.2: KREATYWNA SPOŁECZNOŚĆ GDYNI

Kierunki działań:

- Promowanie działalności gdyńskich twórców, w szczególności w sferze przemysłów kreatywnych, kultury i gospodarki
- Tworzenie systemu usług finansowych, doradczych i organizacyjnych ułatwiających gdyńskim twórcom komercjalizację dóbr i usług związanych z kulturą i technologią
- Rozwijanie kreatywnego potencjału gdyńskich uczniów i nauczycieli
- Intensyfikowanie wykorzystania innowacji społecznych w życiu miasta

CEL 1.3: PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA W GDYŃSKICH DZIELNICACH

Kierunki działań:

- Prowadzenie polityki przestrzennej w sposób zapewniający realizację potrzeb i udział mieszkańców
- Kształtowanie przestrzeni miejskiej z uwzględnieniem ważnej roli mobilności pieszej i rowerowej oraz publicznego transportu zbiorowego

- Tworzenie miejsc spotkań i wspólnych przestrzeni miejskich, atrakcyjnych dzięki lokalizacji i dostępności obiektów kultury, rozrywki, rekreacji oraz usług gastronomicznych i wyspecjalizowanego/drobego handlu
- Kreowanie estetycznej przestrzeni miejskiej w sposób odpowiadający charakterowi Gdyni
- Kształtowanie przestrzeni Gdyni jako miasta kompaktowego, przyjaznego gdynianom i wygodnego do życia, sprzyjającego przyciąganiu nowych mieszkańców
- Nowoczesna ekspozycja i ochrona walorów architektonicznych i urbanistycznych obszaru Śródmieścia Gdyni uznanego za Pomnik Historii

CEL 1.4: ZAKTYWIZOWANA POPRZEZ DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

SPOŁECZNOŚĆ GDYNI

Kierunki działań:

- Podnoszenie jakości życia mieszkańców Gdyni poprzez poprawę dostępu do miejskiej infrastruktury technicznej i polepszanie warunków mieszkaniowych
- Wyrównywanie mieszkańcom zagrożonym wykluczeniem społecznym szans w dostępie do edukacji, rynku pracy, opieki zdrowotnej, kultury i sportu
- Zmniejszenie liczby osób wykluczonych, zależnych od pomocy społecznej poprzez kompleksowe działania mające na celu ich aktywizację i wzmacnianie osobistych zasobów
- Aktywizacja społeczna i gospodarcza obszarów rewitalizowanych m.in. poprzez zwiększenie ich atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców

PRIORYTET 2: DOM

poziom odniesienia: jednostka/rodzina

Drugi filar strategii Gdyni odnosi się do potrzeb zarówno pojedynczych mieszkańców, jak i gdyńskich rodzin w sferze warunków bytowych, dostępności podstawowych usług w skali dzielnic i całego miasta, mobilności, bezpieczeństwa oraz zdrowia, których zapewnienia oczekują od władz samorządowych i innych podmiotów administracji publicznej.

Cel „Usługi dostępne dla mieszkańców gdyńskich dzielnic” ujmuje działania inwestycyjne, organizacyjne i społeczne, które mają zapewnić gdynianom wysoką jakość życia w poszczególnych dzielnicach, zwłaszcza w świetle obserwowanych tendencji demograficznych (starzenie się społeczności) i migracyjnych (przyrost liczby mieszkańców w zachodnich dzielnicach Gdyni i na jej obrzeżach). Strategia ukierunkowana jest również na wspieranie tych mieszkańców miasta, których sytuacja zdrowotna, materialna lub społeczna uniemożliwia samodzielne zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Wskazuje ponadto na rolę, jaką odgrywają drobny handel

i usługi lokowane w dzielnicach miasta w podnoszeniu komfortu codziennego życia mieszkańców i kształtowaniu tętniących życiem przestrzeni publicznych.

Formułując cel „Sprawny, przyjazny i zintegrowany system komunikacyjny Gdyni” strategia odpowiada na rosnące oczekiwania społeczności lokalnych co do ograniczania intensywności ruchu samochodowego w mieście i jego negatywnych skutków dla otoczenia – w ślad za zmianami świadomości w kwestii mobilności miejskiej. Dokument określa w związku z tym kierunki działań preferujące korzystanie ze środków transportu publicznego w dojazdach do miejsc nauki, pracy i usług oraz odpowiednie inwestycje w tabor, infrastrukturę i organizację przewozów. Osobne miejsce zajmuje wątek intensywniejszego wykorzystania potencjału transportu rowerowego w systemie komunikacyjnym miasta. Strategia wskazuje także na potrzebę dalszego inwestowania w poprawę dostępności transportowej Gdyni oraz lepszego powiązania jej dzielnic.

Realizacji celu „Zdrowe i bezpieczne środowisko Gdyni” służyć mają działania zapewniające bezpieczne funkcjonowanie gdynian w mieście, w tym m.in. usprawniające osobom pieszym i zmotoryzowanym poruszanie się po Gdyni. Wizerunek miasta „czystego” i „zielonego” kształtować mają wskazywane przez strategię obszary proekologicznych inwestycji i rozwiązań w systemach grzewczych, transporcie indywidualnym i zbiorowym, gospodarce wodnej oraz obiektach użyteczności publicznej.

Strategia podnosi również konieczność przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym wśród gdyńskiej społeczności oraz zapewnienia dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców oferty medycznej i opiekuńczej.

CEL 2.1: USŁUGI DOSTĘPNE DLA MIESZKAŃCÓW GDYŃSKICH DZIELNIC

2.1.1 Dobry dostęp mieszkańców każdej z gdyńskich dzielnic do usług publicznych

- Dostosowywanie do zmian demograficznych i migracyjnych sieci placówek opieki nad dziećmi (żłobki), oświatowych (przedszkola i szkoły) oraz ochrony zdrowia (przychodnie) w gdyńskich dzielnicach
- Wspieranie mieszkańców znajdujących się w sytuacjach kryzysowych za pomocą adekwatnych działań społecznych i instytucjonalnych realizowanych w dzielnicach miasta

2.1.2 Zasób mieszkań dla członków gdyńskiej społeczności

- Rozwijanie zdywersyfikowanego systemu wsparcia budownictwa mieszkaniowego, w tym mieszkań na wynajem, umożliwiającego mieszkańcom realizację aspiracji życiowych i zawodowych w Gdyni
- Efektywne i elastyczne zarządzanie mieszkaniowym zasobem komunalnym
- Zapewnianie mieszkań wspieranych i chronionych osobom wykluczonym z racji stanu zdrowia lub niepełnosprawności

- Wspieranie osób zagrożonych utratą mieszkania w ramach programów profilaktyki bezdomności oraz wspieranie osób bezdomnych w ramach indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

2.1.3 Strefy drobnego handlu i usług w gdyńskich dzielnicach

- Wspieranie lokowania i funkcjonowania małych placówek handlowych i usługowych we wszystkich dzielnicach miasta
- Tworzenie - na bazie stref drobnego handlu i usług - przestrzeni publicznych w gdyńskich dzielnicach, dostosowanych do ruchu pieszego i rowerowego

CEL 2.2: SPRAWNY, PRZYJAZNY I ZINTEGROWANY SYSTEM KOMUNIKACYJNY GDYNI

2.2.1 Wysoka atrakcyjność publicznego transportu zbiorowego i rowerowego dla mieszkańców oraz pracowników gdyńskich przedsiębiorstw i instytucji

- Obsługa północnych dzielnic miasta przez transport szynowy
- Realizacja preferencyjnych rozwiązań dla publicznego transportu zbiorowego w ruchu drogowym
- Stałe dopasowywanie oferty przewozowej gdyńskiego transportu zbiorowego do oczekiwań podróżnych
- Wykorzystywanie potencjału transportu rowerowego w obsłudze potrzeb transportowych gdynian, poprzez powiązanie tras rowerowych w ramach metropolii oraz wprowadzenie systemu roweru miejskiego (metropolitalnego)

2.2.2 Uspokojony ruch samochodowy w centrum miasta

- Wprowadzenie spójnego systemu parkowania w Gdyni, w tym budowa i rozbudowa sieci parkingów (typu *park and ride*) przy węzłach przesiadkowych
- Tworzenie w centrum miasta stref uspokojonego ruchu, z priorytetem dla ruchu pieszego i rowerowego oraz z zachowanymi funkcjami dojazdowymi do placówek handlowo-usługowych i mieszkań
- Tworzenie miejskiego systemu transportu ładunków/dostaw

2.2.3 Nowa infrastruktura drogowa usprawniająca ruch pomiędzy dzielnicami i poprawiająca dostęp do Gdyni

- Realizacja nowych inwestycji drogowych oraz budowa bezkolizyjnych przejazdów kolejowych
- Rozwój sieci dróg wyprowadzających ruch tranzytowy z miasta

2.2.4 Metropolitalny węzeł komunikacyjny o znaczeniu międzynarodowym

- Uruchomienie operacji cywilnych na lotnisku Gdynia-Kosakowo

- Realizacja rozwiązań poprawiających przepustowość ruchu do/z nowego terminala promowego w centrum miasta
- Usprawnienie obsługi autobusowych oraz kolejowych przewozów regionalnych i subregionalnych
- Zintegrowanie usług transportu miejskiego w obrębie całego obszaru metropolitalnego oraz powiązanie jednolitego biletu z usługami turystycznymi i innymi usługami publicznymi

CEL 2.3: ZDROWE I BEZPIECZNE ŚRODOWISKO GDYNI

2.3.1 Bezpieczna gdyńska przestrzeń miejska

- Dostosowywanie przestrzeni miejskiej Gdyni dla potrzeb pieszych, w tym rodzin z małymi dziećmi, osób starszych i niepełnosprawnych
- Wprowadzanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów
- Realizowanie inwestycji poprawiających płynność ruchu w sieci drogowej miasta

2.3.2 Skuteczny system przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym gdynian

- Upowszechnianie wśród gdynian różnorodnych form profilaktyki zdrowotnej, opieki, wsparcia i rehabilitacji dostosowanych do potrzeb chorych i ich rodzin
- Usprawnianie starszym, chorym i niepełnosprawnym członkom gdyńskiej społeczności dostępu do adekwatnej oferty opiekuńczej, w tym wykorzystującej nowoczesne technologie
- Wzmacnianie systemu zabezpieczenia medycznego dla mieszkańców Gdyni (służby ratownictwa medycznego)
- Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom cywilizacyjnym zagrażającym zwłaszcza dzieciom i młodzieży szkolnej

2.3.3 Ograniczona emisja zanieczyszczeń wody i powietrza oraz niski poziom hałasu na obszarze Gdyni

- Dalsza rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej przy sukcesywnym wyłączeniu z eksploatacji źródeł niskiej emisji
- Promowanie i wspieranie stosowania proekologicznych rozwiązań technologicznych w zakresie ogrzewania domów oraz produkcji energii ze źródeł odnawialnych, a także w sferze organizacji ruchu w transporcie indywidualnym i zbiorowym na obszarze miasta
- Udostępnianie gdyńskich lasów do celów rekreacyjnych, przy stałej dbałości o ich ochronę jako mechanizmu stabilizującego wysoką jakość powietrza
- Zmniejszanie zapotrzebowania na energię dla gdyńskich obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych
- Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze Gdyni przed sphywem nieoczyszczonych ścieków bytowych

2.3.4 Skuteczny system minimalizowania zagrożeń wynikających z ekstremalnych zdarzeń naturalnych

- Rozwijanie infrastruktury gospodarowania wodami opadowymi m.in. przez rozbudowę sieci burzowej, regulację cieków, budowę zbiorników retencyjnych oraz opracowanie modelu hydrodynamicznego dla gdyńskich cieków na wypadek zdarzeń katastrofalnych
- Uwzględnianie w pracach planistycznych i działaniach inwestycyjnych rozwiązań chroniących tereny miasta przed powodzią
- Budowa nowoczesnego systemu zindywidualizowanej komunikacji z mieszkańcami

PRIORYTET 3: PRACA I NAUKA

poziom odniesienia: jednostka

Trzeci filar strategii miasta odpowiada na indywidualne potrzeby i aspiracje obecnych i przyszłych mieszkańców związane z wykształceniem, rozwojem intelektualnym i karierą zawodową, które pragnęliby uzyskać i realizować w Gdyni.

Działania zawarte w celu „Wyspecjalizowana niebieska i zielona gospodarka Gdyni” mają pobudzać innowacyjność gdynian na styku nauki i gospodarki, a szczególnie w kluczowych dla miasta sferach, do których należą:

- Branże związane z eksploatacją morza i jego zasobów
- Transport, spedycja i logistyka (TSL)
- Branże kreatywne i kultura
- Teleinformatyka (ICT)

Strategia ma uruchamiać instrumenty, które ułatwią gdynianom zakładanie nowych firm, zwłaszcza innowacyjnych, umożliwią łączenie ich kompetencji i potencjałów w ramach regionalnych i międzynarodowych klastrów, usprawnią drogę od pomysłu do wynalazku, a wreszcie zaoferują gdyńskim firmom wsparcie w pilotażu rozwiązań technologicznych oraz w działalności eksportowej. Istotną rolą strategii jest aktywizowanie działań promocyjnych i inwestycyjnych, które posłużą tworzeniu nowych miejsc pracy w Gdyni przez wiodących inwestorów na rynku krajowym i międzynarodowym.

Podkreślając znaczenie portu morskiego w tworzeniu wartości dodanej dla gospodarki miasta i jego subregionalnego otoczenia, strategia wspomaga proces przekształceń Portu Gdynia w nowoczesny węzeł logistyczny i informacyjny, tzw. uniwersalny port piątej generacji, który stanowi centrum przeładunku, konfekcjonowania i uszlachetniania towarów, oferuje ich kompleksową dystrybucję za pomocą transportu

intermodalnego oraz na stałe współdziała z interesariuszami, dzięki czemu elastycznie dopasowuje się do potrzeb i oczekiwań partnerów publicznych oraz kontrahentów w globalnych łańcuchach wartości.

Cel „Elastyczny i chłonny rynek pracy” odnosi się do sytuacji zawodowej gdynian w świetle dynamicznych zmian podaży i popytu na pracę oraz prognozowanych trendów związanych m.in. z automatyzacją stanowisk pracy.

Strategia będzie wspomagać mieszkańców Gdyni, w tym osoby wykluczone z rynku pracy, organizując działania aktywizacyjne, adaptacyjne i prewencyjne, które przełożą się na wyższą aktywność zawodową, lepszą odporność lokalnej gospodarki na przyszłe wahania koniunkturalne i przemiany technologiczne, jak też na rozwój nowych usług. Istotna w tym kontekście jest promocja aktywności seniorów na rynku pracy.

Strategia zwraca również uwagę na konieczność wypracowania sposobów równoważenia niedoborów na gdyńskim rynku pracy w kluczowych branżach lokalnej gospodarki, w oparciu o wykwalifikowanych pracowników z kraju i z zagranicy.

Kolejny cel zawarty w strategii - „Szkolnictwo ukierunkowane na osobisty i zawodowy rozwój gdynian” ujmuje działania przygotowujące uczniów, studentów oraz pracowników gdyńskiego sektora edukacji do zdobywania i rozwijania nowych kompetencji na rynku pracy i usług w obszarze oświaty. Dokument porusza wątek ciągłego dopasowywania skali i oferty szkolnictwa do bieżących i prognozowanych potrzeb zarówno gdynian, jak i pracodawców. Adresuje również konieczność budowania kapitału badawczo-rozwojowego miasta, w tym kadr naukowych i menedżerskich w zawodach perspektywicznych.

Strategia nie traci z pola widzenia talentów – młodych osób kształcących się w Gdyni, jak i absolwentów gdyńskich szkół i uczelni. Dokument wskazuje działania, które służyć mają wspieraniu zdolności tychże osób na rzecz rozwoju ich przedsiębiorczości i kreatywności.

CEL 3.1: WYSPECJALIZOWANA NIEBIESKA I ZIELONA GOSPODARKA GDYNI

3.1.1 Zaktywizowany potencjał innowacyjny gdyńskiej gospodarki i sektora nauki

- Wspieranie innowacyjnej przedsiębiorczości
- Wspieranie gdyńskich przedsiębiorstw w działalności eksportowej
- Ułatwianie dostępu gdyńskim start-upom i firmom wprowadzającym innowacje do usług finansowych, doradczych i organizacyjnych, w tym w ramach inicjatyw międzygminnych
- Wspieranie międzynarodowych i regionalnych klastrów z udziałem gdyńskich podmiotów gospodarczych oraz instytucji naukowo-badawczych w ramach branż kluczowych dla miasta
- Wspomaganie trójmiejskich uczelni i instytutów w komercjalizacji wyników badań naukowych
- Pilotażowe wdrażanie wytworzonych lokalnie rozwiązań technologicznych w gdyńskim sektorze usług publicznych

3.1.2 Nowe inwestycje zewnętrzne dla potrzeb gdyńskiej gospodarki, szczególnie w branżach kluczowych dla jej rozwoju

- Przygotowywanie zasobu gruntów i nieruchomości pod nowe inwestycje produkcyjno-usługowe w Gdyni
- Tworzenie silnego wizerunku i marki inwestycyjnej Gdyni, w tym za granicą
- Opracowywanie i promocja oferty inwestycyjnej miasta skierowanej przede wszystkim do wiodących inwestorów w branżach kluczowych dla gdyńskiej gospodarki

3.1.3 Harmonijny rozwój miasta i portu

- Koordynowanie polityki przestrzennej miasta i portu, działań zarządców infrastruktury oraz gospodarki terenami na terenach portowych i stoczniowych
- Wspólna realizacja przedsięwzięcia Doliny Logistycznej na obszarze Gdyni i gmin sąsiednich
- Usprawnienie dostępu transportowego do terenów portowo-stoczniowych
- Współdziałanie w przyciąganiu inwestorów na tereny portowe w procesie ich reindustrializacji
- Ustanowienie wspólnej platformy współpracy z interesariuszami i podmiotami publicznymi w oparciu o rozwiązania proekologiczne („zielony port” i „zielone miasto”)

CEL 3.2: ELASTYCZNY I CHŁONNY GDYŃSKI RYNEK PRACY

3.2.1 Ograniczanie bezrobocia wśród mieszkańców Gdyni

- Wspieranie gdynian pozostających bez pracy, zwłaszcza należących do grup wiekowych i zawodowych szczególnie ryzyka, poprzez działania dostosowane do indywidualnych potrzeb
- Wspomaganie pracowników gdyńskich firm w adaptowaniu się do zmian na rynku pracy, szczególnie w sektorach podatnych na wahania koniunkturalne i zagrożonych bezrobociem technologicznym
- Ułatwianie dostępu do rynku pracy mieszkańcom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym osobom niepełnosprawnym, poprzez sieć instytucji ekonomii społecznej i klauzule społeczne

3.2.2 Wysoka aktywność zawodowa mieszkańców Gdyni

- Wspieranie mieszkańców Gdyni w dostosowywaniu kwalifikacji zawodowych i miękkich kompetencji do sytuacji na rynku pracy oraz zmieniających się postaw konsumpcyjnych poprzez np. kształcenie ustawiczne i dostęp do nowoczesnych technologii
- Wspomaganie gdyńskich seniorów w aktywnym uczestnictwie na rynku pracy poprzez promowanie i podwyższanie ich kompetencji zawodowych

3.2.3 Przyciąganie wykwalifikowanych pracowników spoza Gdyni

- Tworzenie systemu zachęt umożliwiających podjęcie pracy osobom zamieszkałym poza Gdynią, zwłaszcza na obszarze Kaszub
- Ułatwianie osiedlania się w Gdyni specjalistom z Polski i z zagranicy, w tym powracającym z emigracji

CEL 3.3: SZKOLNICTWO UKIERUNKOWANE NA OSOBISTY I ZAWODOWY ROZWÓJ GDYNIAN

3.3.1 Innowacyjne, przedsiębiorcze i otwarte postawy wśród uczniów, studentów oraz pracowników gdyńskiego sektora edukacji

- Systemowe wspieranie gdyńskich talentów (uczniów, studentów i absolwentów gdyńskich szkół i uczelni)
- Przygotowywanie gdyńskiego sektora edukacji do nowych usług i metod nauczania wynikających z trendów globalnych, w tym poprzez nowe rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne i szeroko pojęte nowatorstwo pedagogiczne
- Systemowe wspieranie nauczycieli w kształtowaniu kluczowych kompetencji uczniów
- Wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych zarówno w obszarze organizacji pracy szkoły, jak i samej postawy uczniów
- Umożliwianie wymiany wiedzy i doświadczeń z uczniami, nauczycielami i dyrektorami innych placówek edukacyjnych w kraju i za granicą

3.3.2 Silna baza naukowo-badawcza i szkolnictwa wyższego w Gdyni

- Budowa silnego kapitału naukowego Gdyni (projekty badawcze, jednostki badawczo-rozwojowe, patenty, rozwiązania w sferze europejskich i krajowych polityk rozwoju), w szczególności w dziedzinie badań morza i jego zasobów
- Stymulowanie kształcenia kadr naukowych i menedżerskich w zawodach perspektywicznych, wynikających z trendów globalnych
- Wspieranie nowych projektów edukacyjnych w sferze branż kluczowych dla gdyńskiej gospodarki, zwłaszcza przemysłów kreatywnych

3.3.3 Oferta szkolnictwa dopasowana do potrzeb gdyńskich pracodawców

- Wspieranie współdziałania szkół ze środowiskiem gdyńskich przedsiębiorców w celu pozyskiwania przez uczniów doświadczeń w toku nauki - w koordynacji z działaniami wzmacniającymi rynek pracy
- Popularyzowanie kształcenia zawodowego
- Stałe monitorowanie sytuacji potrzeb rynku pracy w oparciu o współpracę z pracodawcami i obserwację ścieżek kariery absolwentów gdyńskich szkół

PRIORYTET 4: CZAS WOLNY

poziom odniesienia: rodzina/grupa

Czwarty filar strategii rozwoju Gdyni ujmuje potrzeby indywidualnych mieszkańców, gdyńskich rodzin oraz przyjezdnych w sferze sposobów spędzania wolnego czasu w mieście. Skupia się on na zapewnieniu

gdyńskiej społeczności i turystom możliwości czynnego i biernego wypoczynku odpowiadającego zróżnicowanym potrzebom, przygotowaniu promującej miasto wysokiej jakości oferty kulturalnej i turystycznej, jak też urządzeniu przestrzeni do spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym dla seniorów.

Cel „Gdynia rozpoznawalnym miastem kreacji” ogniskuje działania służące podnoszeniu rangi miasta jako ośrodka wydarzeń kulturalnych i artystycznych, przyciągającego twórców w sferze kreatywnych sektorów gospodarki i aktywizujące mieszkańców dzielnic. Podkreśla znaczenie szeroko pojętej kultury jako czynnika wpływającego bezpośrednio na jakość życia w mieście i kształtowanie tożsamości mieszkańców.

Realizacja celu „Bogata oferta wypoczynku dla mieszkańców Gdyni i gości” przyczyni się do kształtowania przestrzeni miasta w sposób atrakcyjny zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Strategia wskazuje w związku z tym na konieczność dopasowywania gdyńskiej przestrzeni rekreacyjnej – plaż i terenów zielonych, zarówno urządzonych, jak i leśnych – do potrzeb mieszkańców. Dokument promuje również aktywność fizyczną gdynian i zdrowy tryb życia, prezentując służące temu działania inwestycyjne, organizacyjne, promocyjne i edukacyjne.

W proces budowania marki miasta wpisują się sygnalizowane w strategii zamierzenia mające na celu podniesienie znaczenia Gdyni w gospodarce turystycznej kraju i całego regionu Morza Bałtyckiego.

CEL 4.1: GDYNIA ROZPOZNAWALNYM MIASTEM KREACJI

4.1.1 Nowoczesna oferta kulturalna Gdyni

- Rozwijanie szerokiej oferty kulturalnej zaspokajającej aspiracje kulturowe mieszkańców i tworzącej unikalną w skali kraju markę miasta, w tym organizowanie wydarzeń o wysokim poziomie artystycznym
- Podnoszenie kompetencji kulturowych i zachęcanie gdynian do udziału w ofercie kulturalnej miasta, dopasowanej do zróżnicowanych potrzeb mieszkańców w każdej grupie wiekowej
- Wspieranie międzyinstytucjonalnych i międzysektorowych projektów w sferze kultury w Gdyni
- Pogłębianie wśród mieszkańców i turystów wiedzy o przeszłości Gdyni poprzez np. organizowanie wydarzeń przybliżających historię, architekturę i inne atrakcje poszczególnych dzielnic i miasta
- Wspieranie działań kulturalnych promujących bałtycki i kaszubski charakter miasta

4.1.2 Gdynia jako centrum wydarzeń kulturalnych i artystycznych

- Organizowanie imprez artystycznych promujących gdyńską sferę przemysłów kreatywnych, w tym zwłaszcza w dziedzinie filmu oraz designu i architektury inspirowanych gdyńskim modernizmem
- Kreowanie obszarów koncentracji życia kulturalnego wzmacniających rangę przestrzeni publicznej w Gdyni
- Tworzenie warunków do rozwoju kulturalnych i artystycznych zainteresowań mieszkańców dzielnic bez względu na wiek (w tym dzieci, młodzieży, seniorów, działania międzypokoleniowe)

oraz wspomaganie oddolnych działań gdyńskich społeczności łączących kreację, innowację i przedsiębiorczość

- Rozwijanie lokalnych centrów, będących dla mieszkańców dzielnic miejscami spotkań oraz ośrodkami życia kulturalnego i społecznego

CEL 4.2: BOGATA OFERTA WYPOCZYNKU DLA MIESZKAŃCÓW GDYNI I GOŚCI

4.2.1 Przestrzeń rekreacyjna w Gdyni dopasowana do potrzeb mieszkańców

- Tworzenie ogólnodostępnych obiektów rekreacyjnych i sportowych oraz terenów zielonych w dzielnicach Gdyni, m.in. w oparciu o współpracę ze spółdzielniami, wspólnotami mieszkaniowymi i deweloperami
- Zwiększanie zadrzewień i liczby miejsc do odpoczynku
- Urządzanie terenów rekreacyjnych dla mieszkańców i turystów na styku miasto-las oraz miasto-morze
- Rewitalizowanie cieków wodnych pod kątem potrzeb rekreacyjnych mieszkańców
- Dalsze zagospodarowywanie gdyńskich plaż w sposób przyjazny środowisku i użytkownikom

4.2.2 Wysoka aktywność fizyczna i zdrowy styl życia gdynian

- Organizacja imprez oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców Gdyni we wszystkich grupach wiekowych
- Popularyzowanie zmian w świadomości zdrowotnej i aktywności fizycznej gdynian, m.in. poprzez zajęcia sportowe, programy edukacyjne i projekty partnerskie
- Organizowanie imprez sportowych, w tym rangi mistrzowskiej, promujących aktywny wypoczynek, sport i miasto
- Tworzenie dzielnicowej sieci obiektów sportowych i rekreacyjnych, w szczególności na terenie gdyńskich szkół
- Wspieranie działalności gdyńskich klubów sportowych, szczególnie w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży
- Wspieranie wybitnie uzdolnionych sportowców m.in. poprzez system stypendialny

4.2.3 Gdynia jako atrakcyjna destynacja na mapie turystycznej kraju i regionu Morza Bałtyckiego

- Rozbudowa infrastruktury dla obsługi turystów (np. baza promowa, marina jachtowa, obiekty hotelowe i noclegowe itd.)
- Dalsze wzmacnianie rangi Gdyni na rynku ogólnopolskim i międzynarodowym jako miasta spotkań
- Tworzenie zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej we współpracy z podmiotami publicznymi i prywatnymi w oparciu o walory krajobrazowe oraz ofertę kulturalną, rekreacyjną i sportową miasta

- Wspieranie rozwoju turystyki morskiej będącej wyróżnikiem i wizytówką miasta
- Realizowanie wspólnej oferty metropolitalnej dla turystów i osób zainteresowanych walorami regionu

INSTRUMENTY WDRAŻANIA STRATEGII GDYNI

W rzeczywistości wspólnotowego wymiaru strategii Gdyni funkcjonują różnorodne formy prowadzenia działań rozwojowych w ramach wyznaczonych celów. Stałemu podnoszeniu jakości życia lokalnej społeczności służyć mają:

- programy wykonawcze, skupiające przekrojowe, wielowątkowe i wielopodmiotowe działania odnoszące się do terenu całego miasta czy też jego wyznaczonych obszarów (np. dzielnic lub ich fragmentów), które wykazują niedostateczne tempo rozwoju społeczno-gospodarczego, niezadowalający stopień wyposażenia w infrastrukturę miejską i/bądź niesatysfakcjonujący poziom dostępu do usług;
- projekty tematyczne, o krótszym horyzoncie czasowym, realizowane poprzez współpracę sieciową odpowiednich podmiotów i nakierowane na rozwiązanie konkretnej sytuacji problemowej przedstawionej w dokumencie strategii (w zestawieniu wyzwań rozwojowych bądź w informacji o trendach niosących zagrożenie dla trwałości procesów wzrostu społeczno-gospodarczego na obszarze Gdyni);
- zadania realizacyjne, wdrażane na mocy kompetencji statutowych bądź powierzane przez samorząd miasta właściwym jednostkom organizacyjnym, zmierzające do poprawy stanu w danej dziedzinie życia społeczno-gospodarczego miasta.

Wspólnotowy wymiar strategii rozwoju Gdyni oznacza, iż jej realizatorami stają się wszystkie podmioty zainteresowane urzeczywistnieniem wizji miasta w roku 2030. W tym kontekście do zadań gdyńskiego samorządu należy:

- tworzenie warunków do kreowania pomysłów na rozwój miasta poprzez inicjowanie i moderowanie dialogu między zainteresowanymi stronami;
- przedstawianie strategicznych ram odniesienia dla proponowanych inicjatyw, a w ramach tego wybór odpowiednich narzędzi ich realizacji (programy – projekty – zadania) oraz nakreślenie horyzontu czasowego;
- ustalanie zasad realizacji poszczególnych inicjatyw w ramach strategii, w tym: uzgodnienie ról i zakresu odpowiedzialności współdziałających podmiotów, wyznaczenie podmiotu prowadzącego oraz postanowienie o sposobie oceny efektów działania (wskaźniki postępu);

- koordynowanie procesu wdrażania całej strategii, wraz z przygotowaniem cyklicznych raportów służących wspólnej dyskusji w gronie uczestniczących podmiotów nad ewentualną modyfikacją sposobu, terminu i zakresu realizacji konkretnych działań;
- prowadzenie obserwacji zmian sytuacji społeczno-gospodarczej Gdyni oraz uwarunkowań i trendów występujących w otoczeniu miasta, które mogą zdecydować o konieczności korekty biegu strategii.

Z uwagi na możliwość współfinansowania uzgodnionych programów i projektów rozwojowych ze źródeł zewnętrznych (zagranicznych i krajowych), w procesie ich przygotowania należy zwrócić uwagę na dostosowanie zakresu tematycznego, podejścia metodycznego i organizacyjnego w rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów, a także perspektywy czasowej - do wymogów instytucji finansujących (np. Unii Europejskiej). Wymaga to prowadzenia przez samorząd miasta oraz współdziałające podmioty aktywnych działań informacyjnych i edukacyjnych, które służyłyby skutecznemu pozyskiwaniu środków wsparcia dla rozwoju Gdyni w ramach polityk lokalnych, metropolitalnych, regionalnych i krajowych.

Wkład własny na realizację inicjatyw współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych powinien być zagwarantowany w budżecie miasta oraz współdziałających podmiotów (np. w ramach umowy partnerstwa publicznego różnych szczebli albo partnerstwa publiczno-prywatnego). W związku z tym samorząd gdyni dokonywać będzie cyklicznej analizy sytuacji finansowej miasta z uwzględnieniem prognozy: dochodów, zadłużenia i jego spłat oraz wydatków bieżących związanych ze sferą społeczną i eksploatacyjną miasta. Analiza ta, uzupełniona o prognozę pozyskiwania środków zewnętrznych, pozwoli określić rozkład czasowy możliwych wydatków inwestycyjnych jako wolnej części dochodów.

MONITORING REALIZACJI STRATEGII GDYNI

Istotnym warunkiem powodzenia starań o urzeczywistnienie wizji i celów strategii Gdyni jest monitoring – służący kontroli postępu realizacji programów, projektów i zadań strategicznych, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi. Zadaniem monitoringu jest również uchwycenie tych zmian sytuacji społeczno-gospodarczej Gdyni oraz uwarunkowań i trendów występujących w otoczeniu miasta, które mogą zdecydować o korekcie sposobu, terminu i zakresu realizacji konkretnych działań.

Wielopodmiotowość procesu wdrażania strategii Gdyni (wspólnotowy wymiar) wymaga stworzenia takiego systemu monitoringu, który pozyskiwałby usystematyzowane dane z wielu niezależnych źródeł. Należą do nich:

- system statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, internetowy System Analiz Samorządowych),

- system statystyki miejskiej (wewnętrzny system sprawozdawczości Urzędu Miasta Gdyni, dane jednostek organizacyjnych Miasta Gdyni oraz innych służb z terenu miasta, np. Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej),
- informacje gromadzone przez podmioty wykonujące zadania publiczne na obszarze Gdyni, np. w sferze sektora wspierania biznesu czy sferze działalności pożytku publicznego,
- informacje będące w dyspozycji gdyńskich przedsiębiorstw i firm realizujących działalność biznesową na obszarze Gdyni,
- informacje pochodzące z badań własnych (np. uzyskane na podstawie ankiet wśród grup docelowych społeczności lokalnej) w ramach przedsięwzięć prowadzonych przez władze miasta oraz placówki edukacyjne i instytucje naukowo-badawcze (w tym prace dyplomowe uczniów i studentów).

Integracja rozproszonych informacji statystycznych i opisowych oraz zapewnienie przepływu danych między podmiotami zaangażowanymi w realizację strategii stanowić będą zadania Wydziału Strategii, zajmującego się przygotowaniem i wdrażaniem strategii. Na podstawie sprawozdań z realizacji programów, projektów i zadań strategicznych komórka ta będzie przygotowywać raporty z wykonania strategii. W ich treści znajdzie się podsumowanie realizowanych działań, poniesionych nakładów oraz ocena bezpośrednich efektów/skutków ich wdrażania. Raporty zawierać będą także informację o sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze Gdyni, wraz z oceną potrzeby ewentualnej modyfikacji biegu strategii z uwagi na wystąpienie bądź nasilenie niepożądanych zjawisk i trendów.

Ciałem pomocniczym w prowadzeniu monitoringu strategii Gdyni stanie się Rada ds. Strategii, powołana na mocy zarządzenia Prezydenta Miasta. W jej skład wejdą przedstawiciele administracji samorządowej, środowisk naukowych i gospodarczych oraz organizacji pozarządowych. Do zadań Rady ds. Strategii będzie należało:

- formułowanie wytycznych do tworzenia programów i projektów realizacyjnych (terminy, źródła finansowania, wskaźniki efektów);
- opiniowanie raportów z wykonania strategii;
- zgłaszanie rekomendacji do treści dokumentu strategii (np. zmiany kształtu i zakresu wyznaczonych celów, aktualizacja obrazu sytuacji społeczno-gospodarczej Gdyni, nowe narzędzia wdrażania strategii itp.).

Obsługę prac Rady zapewni komórka organizacyjna Urzędu Miasta odpowiadająca za przygotowanie i wdrażanie strategii.